

Nezaměnitelný půvab hrozenkovských hraček

Ve 40. letech 20. století se v Novém Hrozenkově v rámci podomácké výroby, kterou podporoval Zemský ústav pro zvelebování živností v Brně, vyráběly dřevěné figurky, které si pro svůj nezaměnitelný naivní půvab a geniálně jednoduchou stylizaci získávají i dnes další a další obdivovatele.

Výroba dřevěných hraček zdobených vypalovaným dekorem byla v této valašské vesnici zavedena uměle a měla během 2. světové války vylepšit tamější špatnou ekonomickou a sociální situaci. Domácí výrobci procházeli kurzy, v nichž si osvojovali umění této hračkářské a suvenýrové výroby, kterou organizoval Josef Michalčák spolu s Karlem Langrem, jenž byl autorem kresebných předloh a navrhl i zvolenou povrchovou úpravu a dekorativní techniku.

Figurky se vyráběly ze zbytků převážně tvrdého dřeva, jako je buk, dub, jilm, jasan, topol a javor. Na pásové pile se ze špalíků vyřezávaly polotovary o síle cca 2 cm – zvířátka domácí i lesní. Polotovary pak domácí výrobci

opracovávali a používali k tomu pilníky, rašple a smirkový papír, aby dosáhli žádaného a na omak příjemného zaobleného tvaru. Hračky se poté zdobily vypalováním, a to pomocí rozžhavených železek nebo plošným opa-

lováním nad plamenem plynové lampy. Na závěr se dřevěný výrobek promnul v suchých pilinách, popř. se leštil lněným olejem. Zvláštností byly „drásané“ figurky, u nichž se opracovaný polotovar ze smrkového dřeva opálil nad plamenem letovací lampy a zuhelnatělý povrch se vydrásal drátěným kartáčem. Tento postup umožnil vyniknout kresbě let dřeva.

Výrobky se prodávaly jako hračky, ale také jako dárkové suvenýry. Po válce domácí výroba přešla pod ÚLUV a místní družstvo Beskyd, ale v 50. letech téměř zanikla. Zabývalo se jí jen několik výrobců, předně J. Michalčák, který polotovary opracovával nožem a dláty, vznikaly tak spíše upomínkové předměty, než hračky.

Hrozenkovské hračky jsou v současnosti k vidění na výstavě Hračky ze staré pudy ve vsetínském muzeu, a to až do 29. září.

Mgr. Olga Mehešová, historik umění MRV, Vsetín

Hrozenkovská hračka – dřevěný koník (Foto: O. Mehešová)

